

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КЪИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовикъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крайц. за трипутъ. № 93.

Мртвый Гостъ.

(Продужено)

Господаръ Петловићъ побути малко; напоследакъ рекне: „Господинъ Управитель! Я се већъ почи нѣмъ выше плашити одъ васъ, него што се цело хвалѣно грађанство ваше одъ могъ прногъ ношыва плашити може. Мора да вамъ и дуварови могу ковшта доказивати, еръ я самъ ютросъ са любведостойномъ кѣри господара Мирковића за кратко време насамо быо, ако вы еъ речи по верително овай мой разговоръ обете да означите. Али ми допустите, да вамъ то префутимъ. Еръ или су вамъ нѣни дуварови садрайа мога разговора съ нѣоме издали, те га у томъ случаю знате, или нису: и у овомъ случаю мени се непристои, да завѣсу съ нѣга скинемъ, ако то сама госпођица Мирковићъ небы хтела учинити.“

Началникъ тихо се поклони, и тиме као покаже да неће выше на нѣга навалывати, него промене разговоръ, те запыта: Обете ли юшть дуго кодъ насъ остати, господаръ Петловићъ?

„Я већъ сутра одлазимъ. Мои су послови овде свршени, а и онако занета нѣ ми нимало пріятно да морамъ вампира представляти. Заиста никаквогъ смртногъ нѣ тако случай злоставио, као мене што самъ башъ я избранъ быти морао, да мртвомъ госту ваше стогодишнѣ сказке или варошке кронике у длаку подобанъ будемъ.“

Ово изясненѣ, да ће брзо одлазити, врло е добро дошло управителю. Онъ дакле о томѣ непроговори више ни едне речи, него продужи разговоръ са своимъ посѣтителѣмъ о другимъ предметима. Напоследакъ овай се опрости, и отиде.

Управителю се учини ова стваръ врло чудновата. Еръ да се тако све околности стеву, да господара Петловића као мртвогъ госта представе, то е было сувыше за обичанъ токъ стварій. Съ друге пакъ странѣ нѣ было ни найманѣгъ узрока, кои бы у сумню доводіо честна изясненя овога странца. О томѣ е управитель

и овако и онако размышлявао, а мефутимъ е крозь отворенъ прозоръ на сокакъ гледао. Онъ се къ прозору одма прикучіо, чимъ се посѣта свршила, да свое забаве ради пази, како ће люди на сокаку предустрести мртвогъ госта. Но на нѣгово велико удивленѣ овай нѣ излазио изъ куће. Управитель е чекао позадуго; прошло е читавъ четврть часа, али е чекао забадава. Напоследакъ зазвони. Служитель уђе и на пытавѣ управительво куняше се человекъ, да е читавъ часъ на сокаку поди балкономъ стаяо, и да нѣ никаквогъ господара у у прномъ оделу видіо.

Служитель буде одпуштень. „То ипакъ изгледа нешто аветиньски!“ прогунѣа управитель у себи зачуфено смешеѣи се, и седне опетъ до прозора. После некогъ времена уђе служитель непозванъ и яви како собна служавка седи у куйни бледа као крпа, плаче и приповеда, да е мртвый гостъ кодъ госпођице кѣри господина управителя. Госпођица се вели, показуе, да е съ овимъ ужаснымъ лицемъ врло позната, непознатый дао е госпођица едавъ паръ врло драгоцѣны гривній, а притомъ е съ нѣомъ нешто лагаано разговарао. Собна служавка и ано е све ово видила, опетъ нѣ ништа разумела; а и госпођица ю е одма изъ себе наполю оправила.

Управитель се изъ почетка смею, али га прође сва воля къ смею, кадъ чу за гривне, лаганный разговоръ и за одправлѣнѣ служавке. Лютило заповеди служителю да одлази. „Гривне? Шаѣе са моіомъ Милицомъ? Одкудъ е познае, Исусе мой! Како да се девойка съ човекомъ тако брзо у поверенѣ упусти? По свой прилици то одтудъ долази, што онъ представля мртвогъ госта.“ Тако е говоріо онъ у себи. Садъ приђе къ вратима, отвори ій и хтедне наполю, да свою кѣрь и странца изненада у разговорѣ затече; садъ се опетъ застиди збогъ свогъ ничуѣгъ суевѣрія, те свой стра заузда. Утоме прође читавъ четврть часа. Напоследакъ учини му се време дугачко. Оде до свое кѣри, чія соба нѣ далеко была одъ нѣгове. Она е сама седила кодъ прозора и сматрала драгоцѣне гривне.

„Шта ти е то Милице?“ запыта е неизвестнимъ гласомъ.

Милица одговори сасвимъ спокойно: „Даръ господара Петловића за Лепосаву Мирковићеву. Онъ сутра рано одлази и има свои узрока да више самъ неиде у кућу господара Мирковића. Онъ ми е непонятанъ. Младожена, па већ опетъ одлази! И садъ я њу іой предати.“

— А одкудъ ты њга познаешъ, или одкудъ онъ тебе познае?

„Мы смо се јутросъ познали, кадъ самъ кодъ Лепосаве и њне матере была. Згрозило ми се кадъ самъ та првый путъ видила. Сунитый мртвый гость! Али онъ е врло добаръ човекъ. Башъ кадъ е одъ васъ излазио, десила самъ се я предъ моимъ вратима. Мы се упознамо, и онъ ми одма представи свою молбу.“

Милица приповедала е то тако спокойно, да е управитель и све узгредице дознао. Но ипакъ сутраданъ морао е полицайный служитель одма разпытати, да ли е странаць зацело одпутовао, као што е обећао.

(продужиће се)

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Ъ Ј А.

М. Т. Ужица 16. Септ. Њгово Преосвештенство Еписк. Ужичк. Г. Јоаникија, по своме посведоченомъ просветолюбию, и по својој обштепознатој штедроти, изволио е подарити Читалишту Вароши Ужице и Окружја Ужичкогъ, као едномъ просветномъ заведенію, кое се у њговој Епископији завело, 15 комада разны књига, и 5. њ. цес. у новцу, и уедно примити се покровительства овога новогъ заведенія, ради обдржанія и дуготрајнегъ обстанка њговогъ.

На овимъ штедролубивимъ даровима, и на овомъ срдачномъ покровительству, кое е Читалишту нашемъ указано, не само друтво овога Читалишта, него и цело обшество Ужичко, Њговоме Преосвештенству изявлюе велику благодарностъ.

У Крагуевцу 16. Септембра. — С. У овдашнімъ позоришту 14. тек. м. представляло се по други путъ дѣло „Артело или придворный шальвичина“, прикомъ е довольно гледаоца было, и добыло се око 400 гр. чарш. — Фала овдашнімъ друштву, што нашь овако често, различитимъ представленима забавля и поучава, и желимо, да у благородномъ овомъ предузећу за свагда постоянно остане. — Садъ су раздате роле већ и за друго дѣло, кое ће се скоримъ представляти.

Овдашнімъ Читалишту подаріо е Г. поручикъ Јованъ Марковић, професоръ наше војне академіе, 1 њ. цес., кадъ е исто Читалиште посѣтио, за кое му се овде јавно благодари. —

Т У Р С К А.

— У Сирији догодили су се опетъ знатни немири, и сваки стрепи, да ће тамо доћи до грађанскогъ или вѣрозаконогъ рата. На сѣверу Сирије дошло е између мусломански племена Данапе-а и Анзарія до крвавы бојева (кодъ Хоме). Одъ овогъ последнѣгъ племена скупило се хиљадама людій, да оно прво племе нападне. — А и између баши-бозука и Араба дошло е до крваве распри; говори се, да су баши-бозуци у едномъ бою изгубили 100 людій и 65 коня.

— Приликомъ имендана цара рускогъ Александра учиніо е секретаръ Султановъ, Емин-бей у име свога високогъ господара рускомъ посланику г. Бутенѣву свое подворенѣ, а исто тако и Кабули-Ефенди у име високе Порте.

— „Журналъ де Константиноплъ“ говори о едной озбиљной распри, коя се у Трапезунту догодила. Тамо су сирѣчь 8 турски лађара поцепали руску заставу съ едне руске трговачке лађе, и побацали су морнаре у море. Рускій конзулъ зактевао е на то, да се командантъ турскогъ пристаништа збаци, да турски лађари јавно добыю дегенеке, и да се плати наннада штете. Диванъ е наредіо, да се та стваръ строго испита.

У Цариграду 30. Августа.

О войничкимъ реформама у Турској, о којима се у последнѣ време много говорило, нешто се ућутало, и као да су застале. Проектъ о устројенію земаљске жандармеріе, коя ће имати брояти 80.000 момака, текъ е само утолико успѣо, да управитель овогъ новогъ устројенія, Омер-паша, засадъ едно 1000 момака у скупу има, и сва е прилака, да ће при томе за подуже време остати. И заиста ствари као да стоје тако, да бы умѣстніе было, да се најпре набаве финансијална средства, нуждна за те реформе, и кадъ се ова буду имала у руци, онда да се текъ предузму озбиљно намышљене реформе. И по томе лако е понятно, зашто е позорностъ цариградске публике тако јакъ управљена на течай договараня о установљенію банке, кои договори нису досадъ никакавъ повољачъ резултатъ имали.

Руски гвоздени путови.

Руско правительство обраћа садъ особиту пажню на материјалный развитакъ земљь. Царъ е већ одобрио састављанѣ више паробродны друштва. Садъ пакъ предузеће се грађенѣ велике мреже гвоздени путова, коя ће крајве преградногъ рускогъ царства свезати, и превелика средства и производне изворе њгове, помоћу развѣива свестраногъ и обштегъ саобраћая, до праве цѣне и важности довести. У удѣйствованію овогъ исполнинскогъ

проекта гвоздены путова рускогъ правительства участвоваће и страни капитали, нарочито њмачки.

Одма по заключеномъ миру надметала су се сва друштва европски капиталиста, да добыю концесіе за грађенъ гвоздены путова. Сва ова друштва сматраю предузеће ово за одвећъ пробитачно, кое обећава пребогату награду.

Засада има три друштва, која између себе конкурираю. На челу овы друштва стои, као и свуда, Ротшилдъ, кои пакъ као да се башъ толико за овај посао и неотима. На челу другогъ друштва стои Стиглицъ, и ово е друштво састављено већомъ части изъ француски елемента; треће пакъ друштво састои се изъ њмачки и белгискиј капиталиста.

Руско правительство има засада три линіе у виду:

1.) Линію одъ Москве до Теодосіе са спореднимъ линіјама до Одесе и Днѣпра.

2.) Линію одъ Москве до Нижней-Новгорода, и

3.) Линію одъ Петербурга до Варшаве съ продужаванъ ове до Либаве и Кенигсберга преко Ковна.

Све ове линіе имаю преградну дужину одъ 3900 врсній, а улогъ капиталиста за грађенъ износиће 268 милиона сребрны рубала.

Кадъ се баца погледъ на преградный просторъ рускогъ царства, на превелика изворна средства, која нарочито южна Русія, (Украина, Таврія и Кавказъ) у себи сдржаваю, а притоме узме у рачунъ и полеть, кои е у тамъ предѣлима већ и пре рата при овако несавршеномъ и трудномъ саобраћаю трговина и радиностъ задобила: онда се овај новы планъ за руске гвоздене путове мора донста сматрати за најогромније и највеће послѣдице за собомъ повлачеће предузеће. Удѣйствованъ овогъ плана, кои ће трговный и радиностный развѣйтакъ до највећегъ цветаня узвисити, залечиће ране послѣднѣгъ рата, и учиниће већма, но ишта друго, да се велика преграда и отуђиванъ Русіе одъ остале Европе уништи. Западна пакъ Европа наквадиће посредствомъ новогъ правца саобраћая обильну накваду за губитке, кое е у овомъ великомъ рату претрпила.

Скоримъ ће се у сѣйномъ престолномъ граду на Неви рѣшити, кое ће друштво капиталиста бити тако срећно, да задобые надвагу надъ осталима; и зато су сада приближаванъ зиме поврвили представници своју друштва у Петербургъ, да се између себе боре, и да у той борби добыю уступљня одъ рускогъ правительства, коме намеренъ њово наравно у рачунъ иде.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 11. Септембра.

Флотска дивизія, која ће подъ командомъ адмирала Трехуара отићи у Неаполь, састояће се изъ линейны лађа „Бретанъ“, „Улма“, „Алгезираса“ и „Наполеона“, и изъ парне фрегате „Жоли“-я, парне корвете „Дишейле“ и лакогъ пароброда „Мегере“.

Сардинія.

У Ници чине се грдне припреме за дочекъ удове царице руске. Графъ Стакелбергъ и баронъ Нигра, интендантъ сардинске цивилисте, отишли су тамо, да управљаю тимъ припремама. Као што явля „Конститусионель“, доћиће и велика княгиня Ольга са своимъ супругомъ ове зиме у Ницу.

Гласа се, да ће царъ рускиј Александеръ свою майку лично допратити до Нице. Турински листови являю, да ће се томъ приликомъ састати царъ Александеръ II съ царемъ Наполеономъ III. и съ краљемъ сардинскимъ Викторомъ Емануиломъ. Кадъ се притомъ баца погледъ на Неапольско замршено питањ, онда нико неможе одрећи, да ће састанакъ ова три владоца одсудно утицати на ово питањ.

Политичкій Прегледъ.

О неапольской размирици долазе намъ изъ Париза и Лондона потанка извѣстия.

По овима шилъ свака одъ западны смлапо четири линейне лађе и четири парне фрегате у неапольско море. Осамъ овы убойны лађа, кое француска шилъ, имале су се навести 11. Септембра на море, и отићи у Аячю (на острову Корзики), гдѣ ће се састати са енглескомъ флотомъ. Француска флота стои подъ командомъ адмирала Трехуара, кои е год. 1848. командовао надъ флотомъ республике француске.

У Паризу надаю се, да ће неапольскій кабинетъ у послѣднѣмъ и одсудномъ часу попустити. Краљ Фердинандъ отишао е међутимъ у свой тврды замакъ у Гаети.

Што се тиче ове флотске демонстраціе, уобщте се говори, да ће „Монитеръ“ у одной званичной нотѣ, која е можда већ у Паризу и изишла, исту точније опредѣлити.

Далъ се потврђуе, да Француска најрѣшелније одбѣи одъ себе участвованъ у подстрекваню бунтовномъ, и да ће она безъ икакве штеднѣ сваку буну у Италији силомъ угушити.

Доцније пакъ вѣсти являю, да е често поменутий ультиматумъ западны сила текъ 12. Септембра пошао изъ Париза. Далъ се примѣчава, да француска флота, која е опредѣлена, да отиде у Неаполь, јошть није добыла заповѣсть за полазакъ. Напротивъ тога две енглеске линейне лађе на завртанъ већ су на путу.

Што се пакъ Француска јошть помало затеже са пошылянъ флоте, млоги различно толкую. Неки веле сирѣчь, да Енглеска у овомъ питањю највећу ролу игра, и да она управо навалюе на Француску, која као да верадо строге и одсудне мѣре противъ Неаполя предузема. Други опеть кажу, да Францускиј кабинетъ при садашнѣмъ унутрашнѣмъ ставю стварій гледа на свакиј начинъ обратити внимателность общтегъ мишлѣня у Француской на кою годъ страну, будући су духови у Француской мало узруяни великомъ скупомъ.

Найприличније е пакъ то, да ће царъ Наполеонъ дуго и зрело размыслити, пре него штоће предузети строге

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

и одсудне мѣре, коихъ се слѣдства немогу предвидити; ерѣ при толикимъ бунтовнымъ элементима у цѣлой Италиа могао бы долазкомъ знамените морске силе Фрацуза и Енглеза букнути сильный пламень буне, кою зацѣло Француска нежели, ерѣ иначе не бы држала яку посадку войске у Риму. И ова в башь главна точка, у коіой се съударяю и унакрѣтъ пресецаю интереси Француски; ерѣ съ едне стране држи она у Неаполю страну оной партан, коя жели реформе, и кою краль Фердинандъ по строгомъ начелу легитимитета држи за бунтовну, съ друге пакъ стране држи у запту бунтовнике у Риму, коя такође ништа друго незактеваю, него реформе.

Найпосле и Аустрија се изъ своју сила труди, да своимъ посредованѣмъ ублажи и ако е могуће одклони тавне облаке, кои се надъ Неапольскомъ навлаче; г. Хибнеръ одлази чакъ у Біариць цару Наполеону; тамо ће се по своей прилици поглавито о Неаполю рѣчь водити, и резултатъ овы преговора неће намъ дуго непознать остати.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕНЕШЕ.

У Паризу 14. Септембра.

У Марселю цѣна ране яко скаче. — „Пей“ явля, да е шпанскій посланикъ Серано већъ приспѣо у Паризъ, и да ће по особитомъ посланству за осамъ дана отићи у Петербургъ, одкуда ће се за месецъ дана вратити.

У Петербургу 12. Септембра.

Царь е послао жительима Бѣтаринослава, Херзона, Тавриѣ и Бесарабіѣ благодарителна писма за показановѣново отечестволюбіѣ. Графъ Бенкендорфъ поставльнъ е за посланика при виртембершскомъ двору. Шереметіевъ за министра царски добара, а Хрущевъ за нѣговогъ ађутанта.

У Кронштату е подигнуть еданъ морепловный обсерваторіумъ и еданъ техничкій одборъ за графенъ лађа.

Дѣца помилованы породица: Трубедкой, Оболенскій, Волконскій, Штешепинъ, Ростовскій и Барѣтинскій смеће носити насловъ князева, и получиће припадоћа томе наслову права.

У Паризу 13. Септембра.

По „Монитеру“ поставльнъ е адмиралъ Лавандъ за подкоманданта флоте за упраживанѣ. — „Журналъ де Деба“ явля, да у Марселю изчекую барона Хибнера, кои ће оданде итићи у Біариць цару Наполеону.

Найновія источна пошта.

У Цариграду 7. Септембра.

Одлазакъ комисара за сталну дунавску комисію іошть се развлачи.

Црногорци у великимъ гомилама одлазе изъ Цариграда у свое отечество.

У Цариграду яко се говори о графеню гвозденого пута између Пере и Буюк-Дера.

О оной озбыльной распри у Трапезунту између турски и руски морнара, (о коіой смо подъ Турскомъ явили) дознае се садъ, да е на зактеванѣ рускогъ тамошнѣр консула командантъ трапезунтскогъ пристаништа збаченъ и да су 3 турска морнара уапшена.

У Атини 8. Септембра.

Една чета разбойника коя е изъ Турске дошла у Грчку, сасвимъ е потрвена. — Камере су одобриле трговачкій уговоръ Грчке съ Белгіомъ. — Адмиралъ Буевиломе наименованъ е за команданта Француске флоте у средиземномъ мору.

О Г Л А С И.

Нѣгово Сіятелство г. Ефремъ Т. Обреновићъ быв. Предсѣдатель Совѣта Княж. Срб. Генерал-маіоръ и Кавалѣръ, после дужегъ болованя преселио се 9. тек. мес. у вѣчностъ на свомъ добру Манасію у Влашкой. Парастось покойнику држаће се идуће Суботе 22. тек. мес. у овдашнѣой катедралной црквн, на кои се учтиво свакиъ позива.

Монастирь Витовница у Пожаревачкомъ Окружію, дае подъ закупъ свою крчму и продавницу путемъ явне лицитаціѣ, коя ће се држати у селу Свиньи, у срезной кући, 24. 25. и 26. ов. м. Септембра 1856. Коима волю закупити речену крчму и продавницу, некъ се у означене дане нађе у Срезной кући.

Изъ Канцеларіѣ Конзисторіѣ Архидіѣцезе Београдске К. № 788. (1—3)

МАГАЗА И ДУЃАНИ ПОДЪ КИРІЮ

У кући кодъ „Крала вѣха Марка“ близу мале пјаче има на горнѣмъ фронту два дуђана и на долнѣмъ една магази за издаванѣ подъ кирію.

СИМЕОНЪ ВЕСОВИЊЪ.

Синь мой ВОИНЪ оделио се одъ мене, и за себе живи и ради, збогъ чега я за нѣга никоме ни за шта не одговарамъ.

У Чачку 20. Авг. 1856.

Милинко Ђорђевићъ пензионеръ.

Подписаный препоруче се, како овдашнѣимъ, тако и странѣмъ ГГ. трговцима, а и поединѣмъ лицама съ разнѣмъ цариградскимъ шаміама женскимъ одъ сваке сорте и фарбе найфаніѣ и то рукомъ рађене. Обитава у зданію кода „Елена“ у 1-омъ кату № 2.

У Београду 1. Септ. 1856.

ФОТИНОСЪ БЕЦИСЪ

(3—3) изъ Цариграда.